

A SPORT EURÓPAI ÉVÉNEK MAGYARORSZÁGI PROGRAMJA

2003 – 2004*

(HIVATALOS TERVEZET)

Szándékaiban tisztességes, felismeréseiben biztató, következtetéseiben talán ellentmondásosabb az Európai Bizottság „2004 - A sport általi nevelés éve” programja.

A COM(2001) 584 számú, 2001/0244 (COD) jelű, 2001. október 16-i keltezésű brüsszeli határozat a sportot, mint

- meghatározó szociális tényezőt kezeli,
- a szabadidősportot a legmagasabb szintű politikai szintre emeli, és
- nyugat-európai viszonylatban a legmarkánsabb átfogó civil szerveződésként fogadja el.

1. A SPORT SZOCIÁLIS JELENTŐSÉGE...

... AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Az Európai Unió polgárainak harmada folytat rendszeres sporttevékenységet, így a sport méltán nevezhető a huszadik századi Európa egyik legjellegzetesebb társadalmi jelenségének. A sport az európai civil társadalom legmagasabb szervezeti szintet elérő egysége, a társadalomban betöltött fontos szerepét a 600000-nél is több sportklub jelenléte bizonyítja.

A fejlődést jelzi az egyes sportok követőinek számban bekövetkező folyamatos növekedés, a sportok iránti közérdeklődés, a sport társadalomban betöltött szerepe és nem utolsósorban a sport gazdasági jelentősége. A sport az európai közösség legtöbb polgára által űzött szabadidős tevékenységként a gazdaság és a társadalom markáns jellegzetességévé vált. Megfelelő eszköz a társadalmi szabályrendszer elsajátításához és a csoport normáihoz való alkalmazkodáshoz. Könnyebbé teszi olyan értékek befogadását, mint a mások iránti tisztelet, akár barátokról, akár ellenfelekről legyen is szó, a szabályok betartása, a szolidaritás, a céltudatosság és a közösségi szellem. A sport mára társadalmi jelenséggé vált.

* A dokumentumot 2002. november 3-án az Európai Unió sportigazgatója, Jaime Andreu vette át az Európai Sportfórumon, Koppenhágában.

... MAGYARORSZÁGON

Magyarországnak egy sajátos, többszörösen paradox helyzettel kell majd szembenéznie: Az kétségtelen, hogy a magyar társadalom talán legnyomasztóbb gondja a lakosság egészségi állapota, életmódja. Az eddig prevencióra áldozott tengernyi pénz és egészségvédő programok sora **nem volt képes még a romlás mérséklésére sem, nem hogy megállítására.**

E tények súlyát növeli az a felelősség, hogy vajon **a ma fiatalsága öröklí-e** a magyar felnőtt lakosság egészségügyi mutatóit, azaz a ma társadalma **milyen életesélyeket** és életminőséget kínál a holnap magyar polgárának. Márpedig a jelen viszonyok és folyamatok **sok jóval nem bíztatnak** az egészségmegőrzés, egészségvédelem terén.

Miután mindmáig nem sikerült felismerni (elismertetni!), hogy **a prevenció – korszerűbben: egészségfejlesztés – egyetlen aktív eleme, a rendszeres testmozgás, az aktív életmód. Ennek egyenes következménye, hogy az aktív életmód, a fizikai aktivitás, mozgás társadalmi megítélésében ez elnéző rokonszenvnél messzebbre nem sikerült jutni.**

Így a hazai szabadidősport csupán egy lassú, öntörvényű, ellentmondásokkal teli fejlődésen ment át az elmúlt évtizedben. Jobb esetben egy-egy választási program alkalmi bekezdését tette ki, máskor még azt sem. A szabadidősport mai támogatási rendszere, az eseti kampányok, látványos rendezvények meg – meglehet – többet ártottak, mintsem használtak volna, hiszen épp a kívánatos, gyors **fejlődés feltételei hiányoznak**, viszont azt a látszatot keltik, mintha történe is valami.

Nyilván **a sport preventív értékén túl, azt a társadalmi szerepet sem tudja betölteni**, amit az Európai Unióban többszörös előny birtokában is kevésnek ítélnék. Magyarországon a sport **nem meghatározó** szociális tényező, és **legfeljebb nyomaiban** valós civil szerveződés.

Márpedig, tudomásul kell vennünk, hogy a kívánatos életvitel tömeges elterjedésére - mint természetes, öntörvényű folyamatra - nem lehet számítani.

2. A SPORT MINT NEVELÉSI TÉNYEZŐ...

...AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Figyelembe véve a sport társadalmi beágyazottságának mértékét megállapítható, hogy a sport fontos szerepet tölt be az oktatásban, annak minden szintjén ideális eszközként alkalmazható. A sport a tananyag integráns része és egyúttal önmagában is lényeges értékeket hordoz, olyan tevékenység, amely hatással van az egyén egész személyiségfejlődésére, mind

- a fizikai tényezők, mind
- a társas kapcsolatok fejlesztése terén,
- a nemek közötti egyenjogúság megteremtésében,
- a fogyatékkal élő emberek társadalmi megítélésének javításában és
- a rasszizmus visszaszorításában.
- jól alkalmazható a kirekesztés elleni küzdelem minden szintjén.

Tény, hogy az új technológiák alkalmazásának következtében kialakuló mozgásszegény életmód hatására folyamatosan csökken a lakosság fizikai teljesítőképessége, a komputerrel végzett munka következménye az elszigeteltség fokozódása, a csapatmunkára való készség visszafejlődése és a társadalmi szabályok tiszteletének fellazulása.

A sport felbecsülhetetlen értékekkel rendelkezik a COMENIUS program olyan célkitűzéseinek megvalósításához, mint a multikulturális sokszínűség népszerűsítése az oktatásban, a hátrányos helyzetű csoportok támogatása, az iskolai problémák enyhítése és a kirekesztés visszaszorítása.

A Bizottság által fontosnak tartott további célkitűzés, hogy **az életkortól függetlenül** mindenki számára nyíljon lehetőség az oktatásba és képzésbe való bekapcsolódásra.

Az élsport erőteljes piacosodása által eredményezett értékválság leküzdése érdekében fontos az eredeti olimpia eszme újjáélesztése. Az „Európai év” hozzájárul majd a sport kissé megtépázott tekintélyének visszaállításához és a technikai fejlődés következtében kialakuló egészségtelen életmóddal járó kockázatok csökkentéséhez.

...MAGYARORSZÁGON

A magyar oktatási rendszerben a fizikai aktivitás megítélése hajszálpontosan tükrözi a hazai sport társadalmi helyzetét. A **testnevelés**, mint tantárgy szinte kizárólag a gyerekek testi képességeinek fejlesztésére összpontosít. Ha viszont azt nézzük, hogy milyen a ma iskolából kikerülő fiatalok fizikai állapota, továbbá mennyien folytatnak a továbbiakban sportos életmódot – e **munka végeredménye lehangoló**.

Talán ezért is történhetett meg, hogy mára a testnevelők többnyire a tantestületek melegítő csodabogarai, mintsem vezéregyéniségei. Miután a társadalom sem, így a tantestületek sem hajlandók tudomásul venni a sportolás másúton pótolhatatlan – fentebb vázolt - értékeit a személyiség fejlődésében, a testnevelés így nem talált szövetségeseket a tantestületekben, természetes a szakma fásultsága, értékzavara, végül befelé fordulása, visszahúzódása. Tehát önmagában **a testnevelés esetleges reformja** – minden erőfeszítés mellett is **kilátástalan** próbálkozás.

3. A SPORTON KERESZTÜL MEGVALÓSULÓ OKTATÁS EURÓPAI ÉVÉNEK CÉLKITŰZÉSEI...

...AZ EURÓPAI UNIÓBAN

A teendő most felvillantani és megerősíteni azokat a lehetőségeket, amelyeket a sport és az oktatás összekapcsolása révén kialakuló terület kínál. Az „Európai Év” keretén belül megvalósuló, meghatározott időben zajló átfogó akciók szolgálják legjobban az itt vázolt célokat.

További lehetőségeket rejt magában az a tény, hogy a 2004-es Olimpiai Játékok házigazdája az olimpiai eszme bölcsője, Athén. Ezt kihasználva síkra kell szállni a sport és a benne rejlő értékek újbóli feltárása mellett. Ezek az értékek kissé megkoptak a közelmúlt korrupciós ügyei, a doppingbotrányok és a túlzott mértékű piacosodás folyamatainak hatására.

A „Sporton keresztül megvalósuló oktatás európai évének” célkitűzései tehát a következők:

1. segíteni kell az oktatási intézményeket és a sportszervezeteket abban, hogy felismerjék az összehangolt tevékenység szükségességét és a sport mint társadalmi jelenség oktatásban történő felhasználásának előnyeit, a sport azon képességét, hogy képes megérinteni a társadalom minden rétegét, különösen a fiatalságot;
2. végig kell gondolni a sport által hordozott értékek felhasználásának lehetőségeit az úgynevezett alapvető készségek oktatásának terén, ahol is a fiatalok rendkívül hatékonyan fejleszthetik a fizikai képességeiket és az olyan készségeiket a társas

kapcsolatok terén, mint a csapatmunkában való részvétel, a szolidaritás, a tolerancia és a fair play;

3. támogatni kell az önkéntes tevékenységben való részvételt és a sport iránti igényt mint az alternatív oktatás egyik alkalmas eszközét, különösen a fiatalok körében
4. népszerűsíteni kell az egymás kultúrájának jobb megismerését segítő csereprogramokat, különösen a különböző kulturális háttérrel rendelkező területek esetében. Ennek a célnak hatékony eszközei lehetnek az iskolai tevékenység keretein belül szervezett kulturális- és sportkapcsolatok;
5. támogatni kell a hátrányos helyzetű csoportok sporton keresztül történő társadalmi beilleszkedését segítő elképzelések, tervek megvalósítását;
6. a testnevelés szerepének tananyagban történő megerősítése segítségével erőfeszítéseket kell tenni a diákság mozgásszegény életmódjának megváltoztatása és közérzetének javítása érdekében;
7. számba kell venni azokat a problémákat, amelyek a fiatal versenysportolók oktatásával kapcsolatban merülnek fel, különös tekintettel az egyre fiatalabb életkorban megkezdődő sportpályafutásra;

A célok megvalósítása során, többek között, a következő területekre kellene összpontosítani:

- események és konferenciák szervezése, beleértve az „Európai év” megnyitó és záró rendezvényét;
- önkéntes akciók szervezése az Athéni Olimpiai Játékokkal és a Paralimpiai Játékokkal kapcsolatban;
- a sport oktatásban kiaknázható értékeit ismertető kampányok szervezése,
- a médiával való együttműködés;
- kutatások és jelentések készítése;
- információt előállító események szervezése, különösen már jól bevált gyakorlat alapján;
- anyagi háttér biztosítása nemzetközi, nemzeti, regionális vagy helyi kezdeményezések számára, amelyek az „Európai Év” célkitűzéseit népszerűsítik.

...MAGYARORSZÁGON

Viszonylag ritka, de megesik, hogy a hátrányok bizonyos előnyöket is rejtnek magukban. A lemaradás egyúttal alkalmat kínál bizonyos fejlődési lépcsők, szakaszok átlépésére. A Sport éve a felzárkózás kivételes lehetőségét kínálja Magyarország számára.

Ugyanakkor épp a különbözőségekből fakadóan a nemzeti programnak sokkal mélyrehatóbbnak, és koncentráltabbnak kell lennie, mint az Európai Unió mai országaiban.

1. **Megteremthetők** végre a sport széleskörű elterjedésének **szervezeti, intézményi, jogi feltételei**. A **sportági szakszövetségeknek** az adott sportág általános érvényű **felelőseivé**, szakmai és szolgáltató szervezeteivé kell válniuk, melyek egységesen képviselik a sportág valamennyi művelőjének érdekeit, helyreállítják a tényleges értékrendet az élsportolók és a sportot hétköznapi, műkedvelő szinten művelők között.

2. Megvalósítható az az átfogó kommunikációs program, amely mélyreható, érezhető változást hoz a sportolás, az **aktív életmód társadalmi megítélésében**, amely jelentős, ma passzív tömegeket bír rá a mindennapi sportolásra a **szemléletformálás** legkorszerűbb, leghatékonyabb eszközeivel.
3. Biztosítani kell valamennyi feltételt, hogy **az iskolákban a sport**, a mozgás ne tantárgyi ügy legyen, hanem azt, mint **döntő társadalmi kérdést** kezeljék, mely alapvetően meghatározza a diákság majdani életesélyeit, életminőségét.
4. Biztosítani kell a versenysport és sporttudomány területén felhalmozott **szellemi tőke hasznosítását a szabadidősportban**, fel kell oldani azt az **elfogadhatatlan helyzetet**, hogy a nemzetközi összehasonlításban is elismert sportszakmai tudás szinte kizárólag a versenysportban kamatozódik, s legfeljebb nyomokban fedezhető fel a szabadidőport terén.
5. Segíteni kell a szabadidősport **gazdasági önfenntartó** képességét, sportszakmai megerősödését.
6. A mainál sokkal nagyobb hangsúly kell kapnia a mindenki számára elérhető, a világban méltán vezető **zöldsportoknak**.
7. Következésképpen fel kell mérni a sportlétesítmények, sportolásra alkalmas épített és természetes helyszínek kihasználtságát, szabályozók révén kell egyértelművé tenni, hogy azok mindenki sporttevékenységét szolgálják. A zöldsportok esetében pótolni kell a jogi szabályozás máig fennálló adósságait, megállapítani az érthető korlátokat a természet védelmében és a lehetőségeket egy természetközpontú gondolkodás erősítésében.
8. Biztosítani kell annak feltételeit, hogy a fejlett országokban elterjedt **önkéntes rendszerek** adaptálhatók legyenek.
9. Tisztázni kell a mai **olimpiai mozgalom felelősségét** az iskolás korosztállyal, a holnap magyar polgárával szemben.

A fentiekből következik, hogy a magyarországi feladatok egy alapvetően eltérő feltételrendszert kívánnak, mint az Európai Unió programja. A hazai sport év a kampány- és rendezvény-központúság helyett a sport tömeges művelésének tényleges alapjait rakja le, igyekszik maradandót alkotni. Az ebből eredő közvetlen tennivalók jóval nagyobb elszántságot, következetességet, összehangolt jogalkotói munkát kívánnak a kormányzattól, de nem járnak egy széleskörű, gazdaságilag megterhelő támogatási rendszer bevezetésével.

2004 a csatlakozás éve. Maga az Európai Unió egy olyan érték megszületésével kötődik össze, mellyel

- **a magyar társadalom már régóta adós,**
- **a legszélesebb rétegre terjesztheti ki pozitív hatását,**
- **érzékeltető(!) a mindennapi polgár számára egy olyan területen, mely mindennél előbbrevaló – az egészség,**
- **hatása tartós,**
- **közvetve az önbizalmat, az egészségesebb, boldogabb, színesebb élet lehetőségét, a küzdelemben, kihívásban a siker ígéretét mint általános társadalmi értéket kezeli, képviseli,**
- **Magyarország meghatározó nemzetközi szereplője lehet egyedi szellemi termékek, értékek révén az uniós programnak, melynek épp elvitathatatlan gyengéit képes mérsékelni.**

Ugyan a „Sporton keresztül megvalósuló oktatás európai éve” című programra előirányzott költségvetés által kínált lehetőségek korlátozottak, összesen 11,5 millió Euró áll a program rendelkezésére, ám a Bizottság és a tagállamok más kezdeményezéseire elkülönített saját források is ki fogják egészíteni. Az „Európai év” kiegészíti és folytatja a Bizottság más akcióit, elsősorban a diszkrimináció, a kirekesztés elleni és a női egyenjogúság megvalósítását célul tűző programokat.

A Bizottság központi forrásból, speciális marketingügynökségek bevonásával, a média széles körű felhasználása mellett egy átfogó reklámkampánnyal támogatja majd a programot.

A program során gyűjtött tapasztalatok számbavétele és a jövőre vonatkozó tanulságok levonása a 2005-ben megtartandó értékelés feladata lesz.

A Bizottság megfelelő lépéseket fog tenni annak érdekében, hogy a 2003-ban megrendezésre kerülő európai konferenciák fórumain megfelelő súllyal jelenjenek meg a sporton keresztül megvalósuló oktatással kapcsolatos kérdések. Ezen felül a Bizottság minden olyan speciális kezdeményezést szívesen fogad, amely a már futó programok kiegészítéseként hozzájárul az „Európai év” céljainak megvalósulásához.

Végül pedig a Bizottság feltett szándéka, hogy az „Európai Év” megvalósítása során szoros együttműködést alakítson minden olyan nemzetközi szervezettel, ilyen például az Európa Tanács vagy az UNESCO, amely hasonló célokért harcol.

4. A SIKER TITKA AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ...AZ EURÓPAI UNIÓBAN

„Az oktatáson keresztül megvalósuló európai év” csak az összes résztvevő eltökélt szándéka mellett vezethet tartós és kézzelfogható eredmények hatékony eléréséhez. A programmal kapcsolatos teendők közé tartozik többek között:

- *az egész európai közösséget megjelenítő akciócsoporthoz felállítás, amelyben az egyes tagállamok kormányainak, sportszervezeteinek, oktatási intézményeinek és meghatározó civil szervezeteinek képviselői kapnak helyet;*
- *minden tagországban olyan kiterjedt nemzeti szervezet felállítás, amely képes a programot a figyelem és az érdeklődés középpontjába állítani, a média, az ifjúsági- és az önkénteseket tömörítő szervezetek közötti újszerű együttműködést megteremti;*
- *- elemzi az ország oktatási rendszerét, kijelöli a stratégiai célokat és elkészíti a hosszú távú stratégiai tervet.*
- *közös fórum kialakítása a program kapcsán érintett minisztériumok, a nemzeti szervezőbizottságok, a sportszervezetek, az oktatási intézmények, az önkénteseket tömörítő szervezetek képviselőinek bevonásával kiegészítve az állampolgárokkal és a családokkal. A szervezetben megjelenhetnek a törvényhozás, az üzleti szféra és az Európai Unió intézmények képviselői is;*
- *központosítás helyett a helyi sajátosságoknak megfelelő akciók helyi erőforrások bevonásával történő megvalósításának támogatása;*

... MAGYARORSZÁGON

- **SPORTTANÁCS (-FÓRUM) – 2004** – A Sport éve programsorozat legfőbb döntéshozó testülete a „Sporttanács (-fórum) – 2004”, mely az érintett minisztériumok, hivatalok, szervezetek képviselőiből áll. A Sporttanács dönt a program legfőbb stratégiai

kérdéseiről, a források biztosításáról és felosztásáról, értékeli egy-egy időszak, illetve feladatsor végrehajtását, gondoskodik a megfelelő jogi korrekciókról

- **PROGRAMIRODA** – E roppant szerteágazó, sokoldalú, két éves program zavartalan lebonyolításával önálló, kizárólag e feladatra szakosodott szervezetet kell megbízni. Erre legalkalmasabb az a szakmailag elismert, (morálisan is) hiteles, konzorciális szövetség, mely aspiránsa a hazai akcióorozat nemzeti koordinációjának. (OM, Zöldpont, Hálózat az ifjúságért, azaz HiNet) E Programiroda bizonyos alprogramok közvetlen megvalósítója is. Mivel alig van hazai minisztérium, mely ne volna érintett a programban, a tárcaközi projektek ismert nehézségei, illetve az uniós év szelleme, célkitűzései is azt erősítik, hogy e szerepet egy önálló, civil és szakmai szervezetek közössége valósítsa meg, egyszerűbb és átláthatóbb így a feladatok koordinációja, végrehajtása.
- **SPORT ÉVE ALAP** – A Sport éve forrásait a „Sport éve Alap” kezeli a Hálózat az Ifjúságért Kht. szervezeti keretein belül (ez még nem biztos...!).
- **SZAKÉRTŐI TESTÜLET** – A Sporttanács által felállított – a tanács, a programiroda, az Alap képviselőivel kiegészített – független szakértői testület dolgozza ki a Sport évének a pályázati rendszerét, megalapozott ajánlásokat tesz a szükséges jogi korrekciókra
- **TANÁCSADÓ TESTÜLET** - A Sport éve Programiroda felkérésére **tanácsadó testület** alakul vezető marketing, testnevelés, sport és gyermekvédelmi szakemberekből a programsorozat eredményes megvalósítása, az iroda feladatainak minél sikeresebb ellátása érdekében.

A teljes program betervezői az Oktatási Minisztérium, a Gyermek, Ifjúsági és Sportminisztérium, illetve a Külügyminisztérium.

A SPORT ÉVÉNEK MAGYARORSZÁGI PROGRAMJA

EURÓPAI UNIÓS SZINTŰ PROGRAMOK, FELADATOK (KORMÁNYZATI SZINT)

1. **PROLÓG – 2004** - Jelentős sportdiplomáciai siker volna – s ennek érdekében mindent el kell követni -, ha Magyarország megkapná a Sport évének egyik ünnepi (nem protokoll!) nyitórendezvényét.
Az új Budapest Sportcsarnokban a résztvevő országok művészeiből, önkénteseiből alakult alkalmi társulat látványos, újszerű *performance* előadása, mely művészi eszközökkel jeleníti meg a sport kivételes, általános kulturális, társadalmi, emberi értékeit, hatásos jelképrendszerben érzékelteti mindazt, mit a egyén számára jelent a sport.
Európa szerte igen elterjedt e kifejezési mód – ennek elemei több olimpia, világbajnokság megnyitórendezvényén felbukkantak –, amely ugyanakkor hangsúlyozottan egyetlen társulatba tömörít professzionális alkotókat, sportolókat, illetve műkedvelőket, nem ritkán nyugdíjas korúakat, gyerekeket egyaránt, így hatása, üzenete sokszorosa egy hagyományos produkciónak.
Az új BS mind adottságaiban, mind sorsának jelképségében eszményi helyszín, ahonnan valamennyi tagország köztelevíziója élő adásban közvetíti az előadást 2004. január első napjaiban.
2. **EURÓPAI SPORTFILMFESZTIVÁL** - A sport-televíziós szakma is gyökeres átalakulás előtt áll, kiváltképp Európában. Az eddigi gyakorlattal – az egyidejűséggel – szemben általános *érdek* a sportvilágában zajló folyamatok, a sport kivételes *értékeinek*, személyiségeinek, az eredmények árnyaltabb, igényes elemzése, bemutatása... - a maradandóság.
Kiváltképp Európában, ahol a szórakoztatáson túl a sporthoz még sokkal erősebben kötődnek eszmei értékek és a nézőközönség is gazdagabb, színesebb, intellektuálisabb kifejezőmóddhoz szokott.

Megérett a helyzet egy Európai Sportfilmfesztivál megalapítására – budapesti székhellyel. Hangsúlyozottan "európai" fesztivál, amelynek alapvető törekvése az európai sportkultúra hatékony védelme, az "európai" vizuális kultúra eszközeinek tudatos fejlesztése a sport terén, egy "európai" kultúrán nevelkedett közösség számára. Magyarország kivételes sportértékei, múlthatatlan sporteredményei, személyiségei mellett az ország immár történelmi távlatokban is fontos szerepet vállalt a vizuális kultúra fejlődésében (Cukor, Korda, Zsigmond Vilmos, Szabó István, Jancsó Miklós...).

Ugyancsak hitelesítik a budapesti helyszínt Magyarország európai integrációs törekvései, a rendezvény példa értékű együttműködés lehet az európai intézmények és egy közép-európai ország között a földrész értékeinek védelmében.

Egy rendkívüli lehetőség arra, hogy tartósan egy ízig-vérig európai, korszerű, innovatív Magyarország képét közvetítse a legkorszerűbb médium által.

3. **TELEVÍZIÓS SZABADIDŐSPORT MAGAZIN** – Gyakorlatilag már elkezdődött az a szakmai egyeztetés, amelynek nyomán Európa szerte honosításra kerül a kontinens egyetlen, évtizedes tapasztalattal készülő, nemzetközi elterjesztésre alkalmas televíziós szabadidősport magazinja, a Zöldpont.

A szakmai-alkotói összefogás a Nemzetközi Olimpiai Bizottság támogatásával valósul meg, és eredményeként több országban magyar mintára regionális műsorok erősítik, színesítik az ottani szabadidősportot, illetve a tervek szerint átvételre kerül egy havi összeállítás, mely a nagyvilág érdekességeit, különös kezdeményezéseit, vagy rendkívüli rendezvényeit mutatja be.

A Zöldpont Szerkesztőség 2002. októberében a NOB „Sport for All” világgongresszusán, szabadidősport legmagasabb nemzetközi fórumán ismertette a projektet, annak eddigi eredményeit a.

4. **INFORMATIKAI RENDSZER** – Eddig hat ország – Németország, Portugália, Olaszország, Katalónia (Spanyolország), Franciaország és Magyarország – egyes szakmai szervezeteinek részvételével kezdődött meg az a fejlesztés a CESS (Európai Egészség sport Konföderáció) keretei között, mely egy egységes európai szabadidősportot szolgáló sportinformatikai (adatbázis és szolgáltató) rendszer megvalósítását tervezi.

Az alapot a magyarországi hasonló rendszer szolgáltatója.

MAGYARORSZÁGI NEMZETI PROGRAMOK, FELADATOK

1. **KOMPLEX KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZER** – Logikai alapvetésként kell elfogadni, hogy az aktív életmód intenzív terjesztése két meghatározó, alapvető, **elválaszthatatlan(!) feltételt kíván: motiváció, információ!**

Magyarországon, elemeiben már több mint egy évtizede létezik az az európai hírű kommunikációs rendszer, amely a szabadidősport népszerűsítését, gyors elterjesztését hivatott szolgálni. Egyúttal képes leszámolni azokkal a tévhitekkel, elavult nézetekkel, múltbéli beidegződésekkel, gyakorlattal, amelyek egy európai típusú – mégoly nemzeti jegyeket viselő – fejlődés komoly akadályozói.

Igazi hatékonyságát viszont akkor tudja érvényesíteni, ha végre egységes rendszer keretei között működik. Ennek megteremtése már korántsem kíván olyan szellemi anyagi ráfordítást, mint egy vadonatúj megalkotása, annak esetlegességéről már nem is beszélve.

Alapvető egységei:

- ❖ **Televízió:** Két éves szerződés a magyar közszolgálati televízióval az alábbi produkciók befogadására, kiemelt gondozására.

– Szabadidős sportmagazin - M1

- Gyerekeknek szóló szabadidős és kalandsport magazin
  - Fogyatékosok sportmagazinja
  - Hírszolgálatok (Hójelentés, stb.)
  - Közvetítések (Balatonátúszás, Prológ 2004, stb.)
  - Spotok, közérdekű hirdetések, EU forrásból vagy saját gyártásban
- ❖ **Rádió:** Két éves szerződés a Magyar Rádió Petőfi adójával, mely szinte kizárólagos gazdája két éven át a Sport éve célkitűzéseinek.
    - *Zöldsportreggel* – Heti reggeli programajánló műsor
    - *Sporthétfő* – Összefoglaló a hétfőre szabadidősport eseményeiről
    - Háttérműsorok, együttműködés más rádiós szerkesztőségekkel
  - ❖ **Sajtószolgálat:** Kiszolgálja a hazai írott sajtót, hírszolgálatokat a szabadidősporttal kapcsolatos események, háttér ismeretek szakszerűen tállalt részleteivel.
  - ❖ **Új média:** Ösztönözni kell több szabadidősportot segítő, szakosodott internet portál létrehozását, működtetését. Kiváltképp a legkorszerűbb, leghatékonyabb, a Sport évének céljait támogató szolgáltatást, illetve közlési formát.

A fentiek eredményeként a szabadidősport, az aktív életmód a mindennapi közélet természetes beszédtemájává válik, a fenti rendszer gondoskodik a Sport éve céljainak folyamatos jelenlétéről, ugyanakkor alkalmas arra, hogy valós folyamatokat indítson el, nyomon kövesse azok alakulását, és szükség esetén korrigálhatja is azokat.

A rendszer önmagában is alkalmas arra, hogy a helyi, önkormányzati és civil kezdeményezéseket felkarolja, jelentőségükhöz mértén népszerűsítse,
- komolyan javítva azok támogathatóságát,
- országos nyilvánosságot biztosít a jó kezdeményezéseknek, terjeszti azokat,
- döntő részt vállal a sport *civil* jellegének erősítésében
- utat nyit a nemzetközi kezdeményezéseknek, törekvéseknek, segít egy európai harmónia meghonosításában.

2. *EGYSÉGES INFORMÁCIÓS RENDSZER* – Miután a program célközönsége a nem, vagy nem kielégítően sportolók – elsősorban fiatalok – köre, még inkább felértékelődik a személyre szabott információ.

Elengedhetetlen hát egy olyan információs rendszer biztosítása, mely a sportolással kapcsolatos valamennyi tudnivalót egy
– egységes, könnyen kezelhető, a laikusok számára is világos rendszerbe foglalja,
– biztosítja a sokoldalú hozzáférhetőséget, jelen van, nem szükséges a keresése,
– összekapcsolható más nemzetközi, lényegében európai rendszerekkel,
– lehetőséget kínál saját lokális, kistérségi, regionális adatbázisok kialakítására,
– mindenki számára hozzáférhető, nem függ technikai, anyagi, műveltségbeli adottságtól.

Magyarországon e rendszer lényegében 1996 óta működik a Zöldpont gondozásában. Az eltelt idő módot adott a rendszer kikristályosodására, továbbfejlesztésére.

Mindez szerencsének tekinthető, hisz épp a fejlesztés, a rendszer tesztelése, törvényszerű hibáinak javítása mind szakmailag, mind gazdasági tekintetben a leg- idő- és pénzigényesebb.

A feladat e téren mindössze a rendszer működési költségeinek biztosítása, illetve a nemzetközi regionális és uniós tartalom és struktúra fejlesztése. (Lásd: európai szintű feladatok!)

3. **IASI** – Az előzőekhez képest szűkebb kört célzó, ám roppant kényes szakmai feladat a hazai „tömegsportban” érintett szakemberek integrációja a nemzetközi civil sportéletbe, azok a tudományos, módszertani és gyakorlati csatornák megnyitása, melyek a gyors felzárkózás feltételei. Legalább ilyen fontos a felesleges szakmai zsákutcák, olykor költséges öncélú, meddő próbálkozások elkerülése.

A Sportinformatikai Világszervezet (IASI) gyakorlatilag megteremtette, használhatóvá és egységessé tette azokat a nemzetközi sporttudományi adatbázisokat, tudományos publikációs gyűjteményeket, amelyek a legkorszerűbb technikai lehetőségeket kínálják a kutatás, a testnevelőtanár- és edzőképzés számára, ugyanakkor megteremtik az alapvető szakmai feltételeit a Magyarországon még kevésbé elterjedt önkéntes rendszerek kialakulásához, megerősödéséhez..

- ❖ A nevezett **IASI adatbázisok**, informatikai rendszerek használata ma nem ingyenes, ám megfelelő megállapodásokkal, kis ráfordítással biztosítható a széleskörű hozzáférhetőség, illetve a hasonló magyar kutatási eredmények nemzetközi terjesztése is.
- ❖ **IASI-CESS Tour** – A két nemzetközi szervezet rendezésében megvalósítható az a konferencia sorozat, (tanfolyam, nyári egyetem), mely első kézből biztosítja a civil sport
  - a legígéretesebb európai kísérleteinek, alkalmazott megoldásainak,
  - korszerű intézményeinek, intézményrendszereinek,
  - módszertanának,
  - gazdasági-társadalmi háttérfolyamatainak, prognózisainak
  - szponzorációs gyakorlatának, ok-okozati rendszerének megismerését.

A Zöldpont Szerkesztőség több éve aktív tagja a Sportinformatikai világszervezetnek, belső kapcsolatrendszere, közvetlen információi révén hatékonyan tud közvetíteni e kérdésekben.

4. **TESTNEVELŐ PIKNIK** - A magyarországi sportkutatók, edzők mellett a holnap civil sportjának legfőbb letéteményesei a testnevelők és a testnevelő képzők. A „Sport éve...” páratlan lehetőséget nyújt (és kötelezettséget ró!) a jelenlegi apatikus, fásult állapot feloldására. Követelményként kell megfogalmazni, hogy **a jelenlegi testi képesség-fejlesztés mellett (helyett?) az élethosszig tartó sportolás, az aktív életvitel igényét teremtsék meg** a diákságban.

Lehetőséget kell adni, hogy a

- testnevelést az iskolákban, mint társadalmilag kiemelten fontos tárgyat ismerjék-, fogadják el;
- közvetlenül megismerhetők legyenek a jelenlegi állapotok, sikertelenség társadalmi, oktatásügyi, szakmai okai;
- hatékonyan felszámolhatók legyenek a testnevelés gyökeres reformjának akadályai, illetve megteremtődjenek a megvalósítás feltételei;
- a szakma és a hivatal közötti kölcsönös szemrehányások és gesztusok helyett egy valós, szakmailag megalapozott, tudatosan irányított folyamat induljon el.

E célok érdekében indítható el az a konferencia sorozat – nevezzük „Testnevelő piknik”-nek –, amely egy, de akár két esztendőn keresztül legalább negyedéves gyakorisággal módot ad a testnevelő társadalom számára, hogy megismerkedjen a holnap európai gyakorlatával. Konstruktív párbeszéd keretében megszerezze mindazon ismereteket, megkapja mindazon feltételeket, amelyek révén alkalmazkodhat a mai társadalmi követelményekhez.

A sorozat javasolt színhelye Zánka, ahol egyidőben sokszáz résztvevő elhelyezése is megoldható, adottak a szükséges sportlétesítmények.

(Miként a testnevelők képzésében, jelen célok megvalósításában is - ha burkoltan is – vállalni kell az oktatás folyamatában használatos gyakorlatot a motivációtól az ellenőrzésig, számonkérésig.)

A sorozat feladata ugyancsak, hogy a résztvevők készség szinten elsajátítsák azon sportok oktatásának módszertanát, amelyek a diákok számára biztosítják az egész életen át tartó sportolás igényét, kellő ismeretét.

Egyúttal mindezt – a nyújtott átfogó elméleti háttérismeretek révén – a testnevelők meggyőződésből, s ne külső hatalmi kényszerből tegyék. Bevonandók olyan nemzetközileg elismert szakmai műhelyek – Brighton, Luton, Lausanne, Potsdam –, szervezetek, intézmények – DSV, DAV, ISPO, IASI, CESS, stb. -, amelyek a leghitelesebben képesek képviselni ezen ismereteket.

A sorozat tematikáját önálló szakértői csapat dolgozza ki. Résztvevői a TF, ELTE, Szombathely, testnevelők egyesülete képviselői.

- 5. OLVASÓTEREM** – A „sport évének...” érdekes (értékes!) színfoltja lehet egy civil sportszakmai információs és szolgáltató központ. Vélhetően a fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, a Libri Könyvkereskedelmi Vállalat és a Zöldpont Szerkesztőség összefogásával kerül kialakításra, ahol
- ❖ hozzáférhető a mai nemzetközi szakirodalom;
  - ❖ a szakkönyvek, publikációk, elektronikus hordozók kívánságra beszerezhetők;
  - ❖ „szörfölés” nélkül gyorsan, hatékonyan elérhetők azok az internetes adatbázisok, honlapok, portálok, amik e szakmai munkához folyamatosan szükségesek;
  - ❖ egyfajta felszabadult szakmai klub, szellemi műhely is ez, ahol rendszeres szűkkörű előadások, vitaestek adnak módot a tapasztalatok cseréjére.
- 6. TESTNEVELŐK NEMZETKÖZI TOVÁBBKÉPZÉSE** – Jelentős ösztönzést adhat, egyúttal jelentősen javíthatja a testnevelő szakma presztizsét a pedagógus társadalomban az az – európai uniós és hazai forrásokból támogatott – pályázati rendszer, amely érdekelté teszi a testnevelőket (egyben megteremti a szükséges feltételeket), hogy
- ❖ a legváltozatosabb helyszíneken és formában ismerkedjenek a legkorszerűbb szakmai műhelyekkel,
  - ❖ szakmai, gyakorlati kapcsolatokat, együttműködési formákat teremtsenek európai szakmai közösségekkel, iskolákkal, szervezetekkel,
  - ❖ bekapcsolódhassanak akár Európa tekintélyes sportszakmai kutatásaiba.

A rendszer – némiképp szokatlan formában – nem konkrét témakörökben kiírt pályázatokat vár, hanem a testnevelők egyéni kezdeményezéseit gyűjti és menedzseli, segít a kapcsolatfelvételben, a tanulmányút előkészítésében, megszervezésében. Másra nincs is tán' szükség, hisz a külföldi fogadókészség eleve kiszűri az öncélú, elhibázott, értelmetlen pályázatokat.

Siker esetén szükséges egy önálló, e tanulmányutakat szervező, menedzselő iroda megalakítása, bár szerintünk a fenti szolgáltatóközpont is el tudja látni e feladatot, profiljába is beleillik.

- 7. TESTNEVELŐK ELEKTRONIKUS FÓRUMA, INFORMATIKAI RENDSZERE** – Noha az eddig vázoltak kétség kívül tartalmazznak kampányszerű elemeket (szükségszerűen...!), ám hogy a testnevelőkkel szemben a fenti igények következetesen érvényesíthetők legyenek, biztosítani kell számukra a hétköznapi munka feltételeit. Ennek érdekében javasoljuk a 2. pontban ismertetett adatbáziskezelő rendszer speciális, szakmai adaptációját a Sulinet keretében, amely mint egy „kézikönyv”, ám frissen, napra

készen tartalmazza az eddig kevésbé ismert sportokkal kapcsolatos valamennyi információt, tudnivalót. Tudjon valamennyi

- eseményről, rendezvényről,
- az adott témában illetékes szervezetekről, szakértőkről,
- sporthelyszínekről, létesítményekről,
- a felszereléssel kapcsolatos tudnivalókról,
- olcsó és természetjáró szálláshelyekről,
- a napi, legfrissebb publikációkról, szakirodalomról
- esetleges jogszabályokról, korlátozásokról (pl. természetvédelem, stb.).
- a szükséges egyéb adatokról (hóviszonyok, szél, vízminőség, időjárás).

Miután a fentieknek nem pusztán szolgálniuk, hanem **ki kell szolgálniuk a testnevelőt**, heti-két heti rendszerességgel személyes e-mail-ben kell megkapnia egy elektronikus újságot, amely felhívja a figyelmet olyan újdonságokra, érdekességekre, fontos változásokra, amik egy adattengerben elkerülték volna a figyelmét. Eszközöket kell számára nyújtani, hogy érdekesebbé, látványosabbá tehesse napi munkáját, meg kell adni neki a tájékozottság, a bennfentesség élményét, sugallni kell számára új típusú munkájának értékét, fontosságát, erősíteni kell önbecsülését, önbizalmát.

Ugyanakkor meg kell nyitni a visszacsatolás csatornáját, egy olyan felületet teremteni, ahol szabadon közzéteheti véleményét, tapasztalatait, sikereit, olvashatja mások témával kapcsolatos álláspontját. Mindez felbecsülhetetlen értékű információs forrás egyúttal a döntéshozók, illetve a program megvalósítói számára is.

Valójában valamennyi felsorolt eszköz együttes használatával megteremthetők egy eleven, kreatív testnevelő-közélet feltételei, amik a megfelelő ismeretekkel együtt alkalmassá tehetik a testnevelőket, hogy a pedagógus társadalom kiemelten megbecsült tagjai legyenek.

8. ATHÉN ÉS A MOB - A jelenlegi fellengzős, sok esetben közhelyes semmit mondó elvek helyett mára elkerülhetetlen olyan fogalmak tisztázása, újra fogalmazása, mint a „sport”, az „olimpiai mozgalom”. Pontosítani kell, hogy a fentiek szellemében milyen felelősséggel tartozik a Magyar Olimpiai Bizottság a magyar társadalommal szemben, milyen – esetleg új típusú – felelőssége van a mindennapok sportját (civil sportját is!), annak sorsát, fejlődését illetően. Világossá kell tenni, hogy a képernyős izgalmakon, a szórakozáson túl az olimpia milyen valós társadalmi értékeket hordoz a ma polgára – és kiváltképp ifjúsága(!) – számára.

A „Sport éve...” pompás alkalom mindezek megtételére, kiváltképp, hogy 2004 egyúttal az Athéni Olimpia éve is. Nagyszerű lehetőség, hogy a magyar olimpiai mozgalom közvetlen kapcsolatot teremtsen a ma fiatalságával, azt a felkészülés, a versenyek idején és után a végtére is passzív nézőből egy eszme érintettjévé, a történetek, illetve egy eszme részesévé léptesse elő.

Az erre vonatkozó programot a MOB a „Sport évének” megvalósítóival közösen készítse el. A sport évének európai uniós szelleme és a magyar sport érdekei is egyértelműen ezt kívánják.

9. A FOGYATÉKOSOK SPORTJA – Az ma már úgyszólván nemzetközi szakmai közhely, hogy a sportnak milyen megkülönböztetett szerep jut a fogyatékosok életében. A „Sport évé”-nek felelőssége e téren ugyancsak rendkívüli.

A 2003-as esztendő, mint az EU fogyatékosok éve és annak nemzeti programja még az előbbiekénél is markánsabban előkészítheti a 'Sport évét", illetve , harmonikusan beolvadhat abba. Ebben kiemelt feladatnak az aktivitás, a sportolás tömegesítését kell tekinteni. Az érintettek képviselői szervezetei, a GYISM és az önkormányzatok közös tervezetének főleg a helyi sportolási lehetőségek kialakítása és a kellő motivációs eszközök biztosítása a feladata.

Külön program készül.

10. **DROG** – Sokszor még a szakértők – hát még a közember! – számára is rejtélyes világ a drogosoké, így e társadalomra nehezedő riasztó teher is alig kezelhető hagyományos módszerekkel. E tekintetben nem újkeletű felismerés, hogy a „lassú öngyilkosságot” választók, a „test gyűlöletében” élők számára a mozgás, a sport milyen kivételes értékű rehabilitációs és szocializációs eszköz. Ám a korábbi kezdeményezések szűk korlátok közt rekedtek, eszközök, felkészült szakemberek, módszertani anyagok nélkül.
- A „Sport éve” egy átgondolt, szakmailag kidolgozott professzionális programot szentel a drogosoknak.

Módszertan. A rehabilitációs szervezetek és sportszakemberek közreműködésével kiválasztásra kerülnek azok a sportok – érdekes módon ezek egy tekintélyes része a zöld- és kalandsportok közül való –, amelyek a leghatékonyabbnak a terápiában a szenvedélybeteg fiatalok súlyos önértékelési problémáinak feloldásában, segítik a társkapcsolatok kialakítását, megőrzését, józanságuk megtartását, megerősítését; tanulási, önismereti, személyiségfejlesztési, közösség, illetve csoportfejlesztési, valamint sikerélmény szerzési lehetőségeket nyújtanak. E sportágak alkalmazásával kics csoportos kísérletek kezdődnek, majd azok speciális oktatói, alkalmazói tapasztalatai nyomán módszertani anyagok készülnek, ami immáron széles körben felhasználhatók.

Bázis. Szükséges egy olyan technikai bázis létrehozása, melyet az ország különböző régióiban lévő rehabilitációs intézetek közösen használnak. Ez jelentősen csökkentené az egyes intézetek ilyen irányú költségeit. Egyúttal megteremtené a lehetőségét a korábbiakban említett módszertan felhasználásának, szakmai szempontból pedig egyik színtere lehetne, az amúgy egymást nem nagyon ismerő intézetek együttműködésének, kapcsolatfelvételének, közös célért, de másfajta repertoárral történő munkájuk estleges koordinálásának.

Ebben a sporteszköztárban rendelkezésre állnának azok az eszközök melyek az intézetek számára korábban árai, illetve idényjellegük miatt elérhetetlenek voltak például: kajak, kenu, kerékpár, hátizsák, hálózsák, takaró, síelési, hegymászó kellékek. polifoam stb. A felsorolás természetesen nem teljes.

Szakember. Erkölcsileg ösztönözni, anyagilag támogatni kell, hogy az egy- másfél tucat rehabilitációs intézetében legalább egy-egy főállású sportszakember tevékenykedjen, számukra biztosítani kell a speciális képzési és továbbképzési lehetőségeket.

Éjszakai program. A külföldön már bevált és jól működő program előnye, hogy módot ad az amúgy is rejtőzködő, bujkáló, a nyilvánosságot kerülő szenvedélybetegek megszólítására, kapcsolatfelvételre “saját működési idejükben”, közegükben. E program nagy segítséget nyújthat a bűnmegelőzés és a kábítószer megelőzés területén is.

E programokat az átlagosnál is kidolgozottabb, kifinomultabb kommunikációs és marketing tervnek kell kiegészítenie, továbbá olyan nyilvánosságot kell biztosítani, ami a nemes ügy támogatóságát javítja, egyben kifejezi a társadalom széleskörű felelősségét is. Kiemelkedő rangot kell adni sportszakmai körökben is az e téren végzett munkának és ezzel is ösztönözni, hogy a sporttudományban felhalmozott rendkívüli szellemi tőke ott hasznosuljon, ahol arra a legnagyobb a szükség.

11. **PÁLYÁZATI RENDSZER** - A „Sport éve”-vel járó pályázati rendszer kidolgozása a korábbiakban vázolt szakértői bizottság, testület feladata.
- Ám elveit tekintve szerintünk Magyarországon, de uniós szinten is olyan programokat, kezdeményezéseket szükséges támogatni, amelyek hosszú távra szólóan kívánatos, intenzív folyamatokat alapoznak meg.

Az Európai Unió akciókra, kampányokra szóló felhívását nem szükséges magunkra nézve kötelezőnek tekintenünk, mivel ott a civil sport fejlődésének egy egészen más szakaszát írják (tegyük hozzá, az EU kiírás bizonyos mértékig gyengéje, hogy adós az ilyen típusú igényvel.)

Mindenesetre tanácsos a mértékletesség az eseményekkel, sportrendezvényekkel, egyéb népszerűsítő célzatú kampányokkal szemben. Ezek eddig sem bizonyultak elég hatékonynak a nem sportolókkal, vagy a diák korosztállyal szemben, ugyanakkor vég nélküli kiadásokkal jártak.

Meg kell becsülni viszont az olyan törekvéseket, amelyek például a tantestületekben igyekeznek felértékelni a sportot, az aktív életvitelt, hisz a testnevelők legfőbb szövetségei épp kollégái lehetnek.

Hasonlóképpen támogatni azokat a sportági szövetségeket, amelyek szaktudással, szolgáltatásokkal segítik a nem profi sportolni vágyókat.

Segíteni az olyan önkormányzati kezdeményezéseket, amelyek a sport révén új szint hoznak egy település életébe, összekovácsolják az ott élőkét, mozgósítják azokat a helyi – akár privát – forrásokat, miáltal tartós, a fentiek szelleméhez illő folyamatok indulnak el.

* * *

Miként az Európai Unió eredeti dokumentuma is roppant markánsan leszögezi: a 2004-i évre szóló program korántsem az oktatás, vagy a sport belügye. Olyan, az egész társadalmat, a politika szinte valamennyi szféráját érintő törekvés, amely a mai magyar kormánynak páratlan lehetőséget kínál:

- **Épp a csatlakozás évében lehet részese Magyarország egy olyan Uniós programnak, amelyben rögtön kreatív, kezdeményező, egyenrangú partnerek lehetünk.**
(Valamennyi EU-szintű program látványos, úttörő, egyedi, összeurópai értéket létrehozó kezdeményezés.)
- **Egy pozitív, korszerű, a társadalom többségének életére közvetlenül és jótékonyan ható program az Európai Unióról szerzett első benyomás.**
(A mindennapi sportolást, az aktívéletmódot, a gyerekek és fiatalok egészségesebb életvitelét még azok is pozitívan ítélik meg, fontosnak tartják, akik maguk nem sportolnak.)
- **Hitelesítheti a kormányzat szociális érzékenységét úgy, hogy törekvéseiben a lakosságot cselekvő(!) résztvevővé teszi.**
- **Látványosan hitelesítheti a kormány „Az egészség évtizedé”-nek programját az elvárható legkorszerűbb úton, hisz a prevenció, egészségmegőrzés és – fejlesztés leghatékonyabb, legtöbb területre kiható, cselekvő, pozitív (nem tiltó) eleme az aktív életmód.**
(E nézetet nem csak az Európai Unió jelen programja, vagy a luxemburgi HEPA program második ciklusa igazolja, hanem számos fejlett ország mindennapi gyakorlata is.)

- **Megalapozhatja az egész magyar sport azon reformját – ezen belül a civil sport egészséges, gyors fejlődését –, amivel több évtizede adós a sportirányítás. Uniós hátszéllel teremtheti meg végre az egészséges egyensúlyt a verseny és civil sport között, tisztázhatja versenysport – ezen belül az olimpiai mozgalom – ma igen homályos társadalmi szerepét, értékét.**
- **Megalapozhatja, de akár végre is hajthatja az iskolai egészség nevelés, kiváltképp testnevelés azon reformját, ami társadalmi szinten is kiemelkedő érték, egyben sürgető szükségszerűség.**
- **Felvethet olyan elegáns igényeket, mint a munkaerő hatékony, korszerű újratermelése, a legmagasabb politikai szinten fejezheti ki a gazdaságilag aktív lakossággal szembeni felelősségét.**
- **Felértékelheti, egyben tisztázhatja az egészség, az egészséges életvitel, a rekreáció és természet kapcsolatát, rendezheti a természetet elsősorban „használók” és a természetvédelem máig tisztázatlan viszonyát, hitelesítheti a környezetvédelmi kormányzat nem rég közzé tett törekvéseit.**
- **Méltó helyére kerülhet és szakszerűen kezelhetővé válhat például a Nyugat-Európában okkal vezető sport- és ökoturizmus.**
(Lásd: Peter Keller (Lausanne-i Egyetem) tanulmánya – WTO-NOB kongresszus, Barcelona, 2001)
- **Viszonylag kedvező pénzügyi feltételekkel valósítható meg a program, mivel**
  - igen sok tárcát érint, így nem egy minisztériumra, hivatalra nehezedik elviselhetetlen teher,
  - megvalósítója non-profit szervezet, mely nem anyagi haszonra törekszik, illetve
  - a téma jellegéből fakadóan igen tőkeerős szponzorok bevonását teszi lehetővé.

Budapest, 2002. 08. 15.